

**2007 թ. մարտ ամսվա վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ**

2007 թ. մարտի 2-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին ՀՀ ԿԲ նախագահ Տ. Սարգսյանը, նախագահի տեղակալ Ա. Ջավադյանը, խորհրդի անդամներ Ա. Սարիբեկյանը, Ա. Նորեկյանը, Վ. Մովսիսյանը, Կ. Սինասյանը, Վ. Գաբրիելյանը:

ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից մարտ ամսվա վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշման կայացմանը նախորդեց այդ պահի մակրոտնտեսական իրավիճակի, գնաճի, տնտեսության արտաքին, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների այդ պահին առկա ցուցանիշների, ինչպես նաև ապագա ժամանակահատվածի ռիսկերի ներկայացումը:

**Գնաճ**

Փետրվարին հունվարի նկատմամբ գրանցվել է 0.2% գնաճ: Ընդ որում, շարունակվել է ծառայությունների սակագների աճը և կազմել 0.6%: Վերջինս պայմանավորված է հիմնականում առողջապահության ոլորտում (որի տեսակարար կշիռը սպառողական զանբյուրում կազմում է շուրջ 9%) սակագների աճով: Դեռևս բարձր է պարենային ապրանքների գների մակարդակը. դրանց աճը փետրվարին կազմել է 0.2%՝ պայմանավորված հիմնականում բանջարեղենի գների աճով: Ոչ պարենային ապրանքների գները նվազել են 0.3%-ով:

2007 թ. փետրվարին 12-ամսյա գնաճը մնացել է նախորդ ամսվա մակարդակին՝ 5.1%:

**Արտաքին միջավայր**

2007 թ. հունվարին նավթի միջազգային գների անկումից հետո արձանագրվել է դրանց կայունացում 61 ԱՄՆ դոլարի սահմաններում: Այդուհանդերձ, առկա են ինչպես գների նվազման, այնպե՛լ էլ աճի ուղղությամբ ռիսկեր: Աճի ուղղությամբ ռիսկերը կարճաժամկետ հատվածում կապված են Իրանի հետ աշխարհաքաղաքական խնդիրների հետ, իսկ երկարատև ժամանակահատվածում՝ շուկայում առաջարկի և պահանջարկի անհամապատասխանության պահպանման հետ: Նվազման ռիսկերը կապված են գների աճի շրջանում շուկայի մասնակիցների կողմից կուտակված պահուստների վաճառքի հետ, ինչի հավանականությունը, սակայն, բավականին ցածր է:

Միջազգային ֆինանսական շուկաներում շարունակվում է զարգացած երկրների (բացի ԱՄՆ-ից) կենտրոնական բանկերի կողմից տոկոսադրույքների սահման բարձրացման գործընթացը: Իսկ արժույթային շուկայում եվրոյի փոխարժեքը ձևավորել է դանդաղ արժևորման միտում՝ կապված նաև վերոնշյալ տոկոսադրույքների տարբերության սպասվող կրճատման հետ:

Ընդհանուր առմամբ, 2007 թ. առաջին երկու ամիսների տվյալներն արդեն իսկ վկայում են, որ նախորդ տարվա համեմատությամբ արտաքին հատվածից գնաճային ճնշումներն էականորեն մեղմվել են:

**Իրական հատված**

2007 թ. հունվարին տնտեսական աճը նախորդ տարվա հունվարի նկատմամբ կազմել է 12%: Ընդ որում, թեև աճ է արձանագրվել տնտեսության բոլոր ճյուղերում, տնտեսական աճին առավել մեծ՝ 2.9 տոկոսային կետով, նպաստում է ունեցել

ծառայությունների ոլորտը՝ հիմնականում տրանսպորտի և կապի ոլորտներում ավելացված արժեքի շարունակվող բարձր աճի հաշվին:

Արդյունաբերությունում, ի տարբերություն նախորդ տարվա հունվարին գրանցված 2.4% իրական նվազման, արձանագրվել է 5.8% աճ՝ պայմանավորված էներգետիկայի ենթաճյուղի ավելացված արժեքի 20% ավելացմամբ: Վերջինս գրանցվել է գազի բաշխման և էլեկտրաէներգիայի արտադրության աճի հաշվին (հանրապետությունում շարունակվող գազաֆիկացման շնորհիվ, ինչպես նաև նախորդ տարվա հունվարին գազի մատակարարման ժամանակավոր խափանման պատճառով): Բարձր՝ 17% աճ է արձանագրվել նաև հանքագործական արդյունաբերության գծով:

Համախառն պահանջարկի տարրերից ներքին պահանջարկի վերաբերյալ տեղեկատվությունը դեռևս բացակայում է, իսկ արտահանման և ներմուծման վերաբերյալ տվյալները հետևյալն են. ապրանքների արտահանման ծավալները հունվարին կազմել են 59.5 մլն ԱՄՆ դոլար, ինչը 24.0%-ով բարձր էր նախորդ տարվա նույն ցուցանիշից: Առանց ադամանդի վերջինիս աճը կազմել է 38.0%: Հունվար ամսին գրանցվել է ներմուծման ծավալների 200.8 մլն ԱՄՆ դոլար ցուցանիշ, որը նախորդ տարվա նույն ցուցանիշը գերազանցել է 70.1%-ով: Առանց ադամանդի ապրանքների ներմուծման աճը կազմել է 85.6%: Թերևս հունվար ամսվա տվյալները բավարար չեն առաջին եռամսյակի ընթացիկ հաշվի վերաբերյալ պատկերացում կազմելու համար:

### **Աշխատանքի շուկա**

Աշխատանքի շուկայում տարեսկզբից գրանցվել է միջին անվանական աշխատավարձի 28.8% աճ՝ պայմանավորված հունվարից բյուջետային հիմնարկների աշխատավարձերի շուրջ 30% աճով: Այն իրական արտահայտությամբ շարունակում է գերազանցել արտադրողականության աճը՝ ստեղծելով գնաճային ճնշումներ: Ծնշումները պահպանվում են նաև ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային բնույթի զուտ փոխանցումների աճի հաշվին. դրանց ծավալը հունվարին կազմել է 41.7 մլն դրամ, ինչը 33.9%-ով բարձր է նախորդ տարվա համապատասխան ցուցանիշից:

### **Համախմբված բյուջե**

ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից տրամադրված հունվար, փետրվար ամիսների փաստացի ցուցանիշների և մարտ ամսվա ծրագրի հիման վրա գնահատվել է, որ 2007 թ. առաջին եռամսյակում հարկաբյուջետային հատվածի ազդեցությունը համախառն պահանջարկի վրա կլինի նախատեսվածից ավելի զսպող, քանի որ եկամուտների մասով արձանագրվել են գերակատարումներ, իսկ ծախսերի մասով՝ տնտեսումներ:

### **Փող և վարկ**

2007 թ. սկզբին, ինրպես և ակնկալվում էր, շարունակվել է տնտեսության դրամայնացումը՝ էապես անդրառնալով դրամավարկային հիմնական ցուցանիշների վրա: 2007 թ. փետրվարի վերջին դրամային զանգվածի 12-ամսյա աճը կազմել է 61.9%՝ 2006 թ. դեկտեմբերի վերջի 52.5%-ի դիմաց, դրամային ավանդների աճը՝ 79.9%՝ 2006 թ. դեկտեմբերի 62.6%-ի դիմաց: Միաժամանակ, փողի զանգվածն ավելացել է 34%-ով, փողի բազան՝ 41%-ով, իսկ արտարժույթային ավանդները նույնիսկ նվազել են՝ 6.6%-ով (առանց դրամի արժեքավորման ազդեցությունը հաշվի առնելու): Պահպանվել են տնտեսության վարկավորման բարձր տեմպերը՝ կազմելով 28.9%՝ 2006 թ. փետրվարի նկատմամբ:

Ակնկալվում է վերոնշյալ աճի տեմպերի պահպանում մինչև առաջին եռամսյակի ավարտը:

### Արձանագրվեց

2007 թ. փետրվարին հունվարի նկատմամբ արձանագրվել է 0.2% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա գնաճը պահպանվել է 5.1% մակարդակում:

ԿԲ խորհուրդը համակարծիք է, որ տնտեսական աճով և տրանսֆերտների մեծածավալ ներհոսքով պայմանավորված եկամուտների աճը շարունակում է պահպանել գնաճային ճնշումները: Սակայն, 2007 թ. առաջին երկու ամիսների տվյալներն արդեն իսկ վկայում են, որ նախորդ տարվա համեմատությամբ արտաքին հատվածից գնաճային ճնշումներն էականորեն մեղմվել են:

ՀՀ ԿԲ խորհուրդն իրատեսական է համարում գնաճի նպատակային  $4\pm 1.5\%$  միջակայքում փաստացի գնաճի արձանագրումը:

### Որոշվեց

2007 թ. մարտի 2-ի նիստում ԿԲ խորհուրդն անփոփոխ թողեց ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ սահմանելով այն 4.75%: Ներգրավված դրամային միջոցների և լոմբարդային վարկերի տոկոսադրույքները պահպանվեցին՝ համապատասխանաբար՝ 1.75% և 7.75%:

ԿԲ խորհուրդը կանդիդատառնա տոկոսադրույքներին գնաճի ու տնտեսական աճի առաջին եռամսյակի տվյալների հրապարակումից հետո:

ԿԲ մամուլի ծառայություն